

WAGNERIANA CATALANA Nº 33 ANY 2010

TEMA 5: WAGNERISME

TÍTOL: **OR I ART**

AUTOR: *Joaquim Nin i Castellanos.*

*Déus, que viviu allà dalt, acariciats per les brises, ebris d'alegria,
extasiats d'amor, jo us subjugaré a tots amb el meu puny d'or.*

Richard WAGNER, ("L'Or del Rhin", Escena 3ª. Alberich)

Les més velles llegendes, les tradicions més llunyanes, les antigues religions ens mostren l'or com la font de totes les desventures que pesen sobre la Humanitat. Ja sigui en *El llibre de la saviesa*, on diu: "Benaventurat l'home reconegut sense taca, que no ha corregut darrera l'or, que no ha posat les seves esperances en el diner ni en els tresors"... o bé en la mitologia escandinava, pertot trobem la mateixa maledicció contra els que busquen l'or "que aparta l'home del seu verdader destí"... Però l'home s'entrega amb exaltació creixent al culte de l'or, perquè li proporciona una força que ell creu que és la bellesa, i un poder que fa que confongui la verdadera grandesa amb una miserable petitesa. La raça dels Andvari, dels Loki, dels Hreidmarr i dels Alberich està molt lluny d'haver-se extingit, i la pressió de l'anell maleït continua afligint a la Humanitat com en temps dels Nibelungs.

La Humanitat havia trobat en l'Art l'aigua lustral que renta totes les impureses, que redimeix de tots els desvaris i tots els excessos, que vessa l'oblit sobre les ofenses, que condueix, per la més bella de les expiacions, a la resurrecció de l'ànima morta...

Però els homes respecten tan poc l'Art com els seus déus i les seves religions, i l'Art pateix, l'Art plora, perquè, havent estat en el seu origen el filtre que preservava l'home d'allò que tenia de més abjecte i vil, la concupiscència i l'egoisme, s'ha convertit amb el temps, per l'excés de la seva pròpia bondat, en allò que fa a aquell encara més vil i més abjecte.

Es trafica amb l'Art. El pensament s'ha fet un article pecuniari i els que no el posseeixen, trafiquen amb el dels altres. L'ideal, quan existeix, és estret, mesquí, amb prou feines dic aquest nom; però el més freqüent és riure's-en. L'ànima no és més que una confusió d'inextricables càlculs i l'enginy ha cedit el lloc a un escandalós desvergonyiment, sense escrúpols ni límits. És a dir, si existeixen aquestes coses, aquestes coses es venen, es compren, es falsifiquen i es transformen a gust del comprador; tot es converteix –gràcies a l'habilitat dels mediadors– en or, i sempre en or.

És ben cert que els que a la vida obren així, paguen sovint amb la seva joventut la mania de les grandeses, i a la fi dels seus càlculs fal·laços, no hi ha res que per a ells tingui atractiu; la vellesa els crida...

Els que així obren en el domini de l'Art paguen sempre amb la seva vida espiritual les seves bojes ambicions, perquè el seu cor, endurit per la cobdícia, ja no vibra, no respon a les sol·licituds de l'ànima; la mort els sotja. Els uns expien el crim d'haver begut massa or, a expenses de la resta de la Humanitat.

Els altres pateixen per haver profanat, per l'or, el que per a ells havia de ser sagrat.

La raça dels Alberich es complau, però el cant de la Humanitat és trist; l'Anell maleit continua sent l'avenc on s'enfonsen tots els cors: ens oprimeix cada vegada més, ens fa enrogir de sang els nostres ulls, absorbeix la nostra vida.

Qui, sinó l'Art, encara ens pot salvar?

Joaquim Nin i Castellanos

Idees i comentaris

(La Havana 1879 – La Havana 1949)